

HİBRİD SAVAŞ VE SİBER SALDIRILAR

Savaşın tarihi gelişim sürecinde, savaşan taraflar birbirlerine karşı “düzenli” kuvvetlerin yanında çoğu durumlarda gayri nizami (düzenli olmayan) kuvvetleri de kullanmışlar; aldatma ve sürpriz etkisi yaratacak yeni taktikler uygulamışlar ve henüz bilinmeyen silahlara başvurmuşlardır. Günümüzde, değişen koşullar ile birlikte, kullanılan silah türleri değişti. Konvansiyonel, biyolojik, kimyasal, asimetric, hibrid, total, sivil, küresel, siber, nükleer savaşlar gibi yeni kavramlar ortaya çıktı. Artık en iyi tüfeklere, toplara değil; en iyi hackerlere, hassas güdüm kitlerine, insansız hava araçlarına ve bilgi teknolojilerine sahip taraflar üstünlük sağlıyor.

Hibrid Savaş, savaşanların her türlü şiddet ve suç eylemiyle beraber, medyanın ve bilgi akışının da “silah” olarak kullanılabilmesini öngörüyor. Taraflar, birbirleriyle sadece sahada çatışmıyor; aynı zamanda, hedef kitlelerinin “kalpleri ve zihinleri kazanma savaşı” için ellerinden geleni yapıyor. Sadece sıcak çatışmanın yaşandığı yerlerdeki halklar değil, aynı zamanda uluslararası aktörler ve kamuoyu da, Hibrid Savaş’taki hedef kitlelerden biridir. Diğer bir deyişle, askeri üstünlük elde etmek kadar, “manevi güç ve zafer” elde etmek için de gerçekleştirilen bir “algıları yönetme” çatışmasından söz ediyorum.

Hibrid savaş söylemi Rusya’da son dönemlerde artan önemde ilgi çekmektedir. Bu kapsamda Putin’in danışmanı *Surkov* ile Rus generali *Valery Gerasimov*’un yaklaşımları dikkate değerdir. *Surkov*, 2014’de yayımladığı makalede Rusya’nın son dönem harekâtlarını doğrusal olmayan (non-linear) savaş, yeni nesil savaş ve “kirli savaş” olarak nitelendirmektedir.

Hibrid savaşların en başta gelen özelliklerinden biri, çatışma tipinin dönüşüme uğramasıdır. Örneğin, 2010’da dünyadaki 37 çatışmadan sadece 6 tanesinin devletlerarasında gerçekleştiği; 31 tanesinin ise terörizm tipi çatışmalara girdiği kabul edilmiştir. Yani terörizm, hibrid savaşlarda önemli bir yere sahiptir. Hibrid savaşların özelliklerinden biri de siber saldırıları barındırmasıdır.

Siber uzay, hibrid savaşın yürütülmesi için gereken iki unsurun sağlanmasında ve savaşın kazanılmasında oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu önemi iki yönlü olarak görmemiz gerekir. Her şeyden önce hibrid savaşın başarısı büyük ölçüde savaşı yürüten asimetric birliklerle komuta kontrol mekanizması arasındaki oldukça sıkı iletişime dayanmaktadır.

Siber savaş internet ortamında karşı tarafın bilgilerine ulaşabilme, stratejik noktaları çökertme şeklinde gerçekleşen savaştır. Gerek siber savaş ve ağ savaşı geleneksel olarak tanımlandığı şekliyle gerçek savaşlar değildir. Her ikisi de bilgi hakkında, kimin neyi, ne zaman, nerede ve niçin bildiği ve bir toplum ya da bir ordunun, kendisi ve düşmanları ile ilgili bilgisine bağlı olarak ne kadar güvende olduğu hakkında bir savaş

biçimidir. Siber boşluktaki tüm silahlar ağ savaşında, propaganda faaliyetleri ve veri tabanlarına, bilgi sistemlerine müdahalede bulunma amaçları için kullanılabilir. Siber uzayın öneminin diğer boyutu ise hibrid savaşın doğasına uygun biçimde sağladığı saldırı ortamıdır. Hibrid savaşta saldıran devletle saldırılan devlet arasında olması gereken temassızlık hali düzenli birlikle sağlanamazken siber saldırı kapasitesi ile sağlanabilmektedir. Siber uzayda yapılan saldırılarda verilebilecek zarar kapasitesi her geçen gün artarken tespit/insan sorunu varlığını sürdürmektedir.

Şebekeleşmenin her geçen gün artması ise tespit/insan zor gri bölgede kullanılan saldırı seçeneklerini arttıracaktır. Sonuç olarak devletlerin hibrid savaş stratejisine bir uygulayıcı olarak hazırlanması gerekmektedir. Bunun da ötesinde ilgili kurumlar tarafından böyle bir saldırıya maruz kalınması durumunda yaşanan örnekler üzerinden alınması gereken dersler olduğunu kabul ederek savunma önlemleri üzerine de kuramsal ve kurumsal temelde çalışmalıdır.

HALİM ALTINIŞIK

Güvenlik, Terörizm ve Yüz Okuma Uzmanı



Ankara doğumludur. Fransa’da “Connaissance de la France” adlı uluslararası eğitime katılmış ve özellikle dil uygulamaları, kişisel gelişim, iletişim ve takım çalışması konularında beceri kazanmıştır. Ardından Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim, Kültür ve Enformasyon Örgütü (UNESCO) Türkiye Millî Komisyonu’nda çalışmıştır. Ayrıca bu dönemde Uluslararası Tiyatro Enstitüsü Türkiye Merkezi’nde Merkez Sekreteri olarak görev almıştır.

Daha sonra Başbakanlık bünyesinde çalışmaya başlamış olup strateji ve güvenlik konularında uzman ve idareci olarak görev aldıktan sonra emekli olmuştur.

T.C.Essen Başkonsolosluğu'nda (Almanya) Kültür İşlerinden Sorumlu Ataře olarak görev almıştır.

Türkiye Bilimsel, Kültürel ve Stratejik Araştırmalar (TBİKAM) Merkezi Yönetim Kurulu üyeliğinde bulunmuş ve Merkez tarafından açılan "Kişisel Gelişim ve Liderlik Okulu" Müdür Yardımcılığı yapmıştır. Halen anılan merkezin Akademik Kurul yelięi görevini sürdürmektedir.

15 yıldan bu yana çeşitli resmi ve özel kuruluş ve kurumlar ile güvenlik şirketlerine; Terörizm, İntihar Eylemleri, Güvenlik Siyaseti, Etkili İletişim, Kişisel Gelişim, Yüz Okuma Sanatı, Karşınızdaki Kiřinin Gerçek Düřüncelerini Anlama, Panik ve Kriz Yönetimi, fke Kontrolü, Yalan Söylenenin Ortaya çıkarılması v.b. konularında eğitim, konferans ve seminerler vermektedir.

"Kiřilik Analizinde Yüzün şifreleri" ve "Başarılı İnsan İlişkilerinde Soruların Gizli Dili" adlı iki kitabı bulunan Halim Altınışık, Fransızca ve İngilizce bilmektedir.